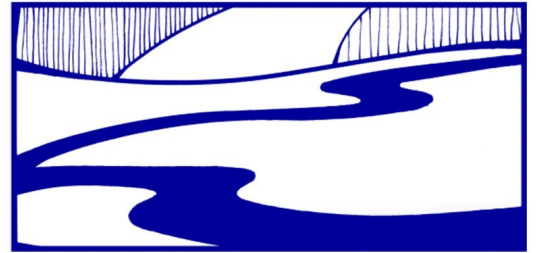

TUSSEN TWEE NETHES

ERFGOEDKRING BEVEL-KESSEL-NIJLEN

T2N - ARTIKEL 10 - SEPTEMBER 2025

Nilafeesten met de drie reuzen in 1978

Sepia Marc Verreydt

DE NILAFEESTEN, EEN NOSTALGISCHE TERUGBLIK OP FOLKLORE EN DRIE REUZEN

René Van Goubergen

DE NILAFEESTEN,

EEN NOSTALGISCHE TERUGBLIK OP FOLKLORE EN DRIE REUZEN

In de jaren zeventig werd het dorpscentrum van Nijlen het toneel van een uniek feest: de Nila-folkloremarkt.

Wat begon als een droom van enkele handelaars, groeide uit tot een jaarlijks hoogtepunt voor duizenden bezoekers uit de hele Kempen.

EEN DROOM IN DE JAREN ZEVENTIG

Begin jaren zeventig droomden enkele creatieve handelaars uit Nijlen van een groot evenement dat het dorpscentrum weer tot leven zou brengen. Ze wilden niet alleen de Nijlenaars, maar ook mensen uit de omliggende dorpen samenbrengen. Danny Claes, bekend van boetiek "Avenue", en Luc Bertels, een grafisch kunstenaar uit Kessel, trokken naar Puurs om inspiratie op te doen bij het succesvolle volksfeest "Pukema".

DE GEBOORTE VAN DE VERENIGDE HANDELAARS NIJLEN

Gesterkt door hun bezoek, besloot een handvol Nijlense middenstanders om samen te werken. Op 6 juni 1974 richtten ze de Verenigde Handelaars Nijlen (VHN) op. Ze gingen meteen aan de slag en planden hun eerste folkloremarkt op zondag 6 oktober 1974 op het Kerkplein.

Het Nila comité vergadert.

DE EERSTE FOLKLOREMARKT

Die zondagmiddag vanaf 14 uur stond het centrum van Nijlen in het teken van oude ambachten en volksvermaak. Bezoekers konden demonstraties bijwonen van onder meer klompenmakers, lederbewerkers, kunstschilders, kantklossers, wevers, mandenvlechters en pottenbakkers.

Er waren optredens van volksdans- en toneelgroepen, muziekverenigingen en straatzanger Sus Cavo met zijn accordeon. De handelaars droegen kleren uit grootmoeders tijd, wat de sfeer extra authentiek maakte. Niemand hoefde honger of dorst te lijden: eten en drinken waren in overvloed aanwezig.

Een bijzondere attractie was het "Sparrijders"-spel. Deelnemers moesten een paal beklimmen om bovenaan prijzen te plukken, een knipoog naar de Nijlense legende van de Sparrijders, die volgens het verhaal vroeger voorbijgangers aan een sparrenboom ophingen om hun geld af te nemen.

De eerste editie was meteen een succes.

Een kuiper aan het werk. Kuipers maakten houten kuipen, vaten of tonnen, die gebruikt werden voor het bewaren en vervoeren van bijvoorbeeld bier, wijn, vis en tal van andere producten. Dit ambacht was eeuwenlang onmisbaar, maar tegenwoordig is het vrijwel verdwenen.

Een mandenvlechter demonstreert hoe hij een mand maakt volgens eeuwenoude techniek met duurzame wilgentenen of wissien.

De pottenbakker kan op heel wat belangstelling van de bezoekers rekenen.

De Olijffes brengen het staakklimmen terug tot leven op het Kerkplein. Jeugdclub Eva laat iedereen "sparrijden".

Staf Driesen, een van de Nila-pioniers.

GROEI EN SAMENWERKING

In 1975 kreeg de folkloremarkt nog meer uitstraling. Steeds meer verenigingen sloten zich aan en het dorpscentrum werd ingenomen door tentjes en straatattracties. Maar liefst 80 Nijlense handelaars deden mee. Het eerste werkingscomité bestond uit voorzitter Staf Driesen, Danny Claes, Ludo Van Gestel, Willy Vanderperre, Gaston Claes, Marcel Smets, Marc Van Herck, Jos Verhaegen, Mon Mattheus en Frans Nijs. Velen van deze pioniers zijn inmiddels overleden, maar hun inzet leeft voort.

Er wordt overal gedronken, gesmuld en genoten. De sfeer is duidelijk opperbest.

De vuurspuwer heeft de smaak te pakken.

De Nijlense reuzen Nilus, Kessela en Bevele tijdens hun feestelijke doop voor het gemeentehuis op 26 augustus 1978.

DE REUZEN EN HET NILA-COMITÉ

Na enkele jaren namen nieuwe krachten het over. In 1978 werd het eerste lustrum gevierd met een groots feest, georganiseerd door het nieuwe Nilacomité onder leiding van Walter Van Tendeloo. Het feestweekend was gevuld met een avondmarkt, antiekmarkt, klein- en pluimveemarkt en een reuzenbraderij. Op zondag trok het evenement bezoekers uit heel de Kempen. Een van de hoogtepunten was het optreden van krachtpatser John Massis, toen de sterkste man ter wereld.

Voorzitter Walter Van Tendeloo opent de Nila-feesten voor het gemeentehuis. Wie kent ze allemaal?

Bij slagerij Van den Eynde kan men smullen van een heerlijk stukje vlees van een imposante os aan het spit.

Bij deze gelegenheid werden drie reuzen geboren: Here Nilus, Vrouwe Kessela en Jonkvrouwe Bevele. Op 26 augustus 1978 werden ze feestelijk gedoopt voor het gemeentehuis, waarna ze in een stoet door de straten trokken, begeleid door ruiters en de harmonie Sint-Cecilia. De reuzen werden trouwens in 2006 opgefrist en voorzien van nieuwe kleding in het kader van het project 'Curieuze Reuzen' van de Nijlense jeugd- en cultuurdienst. In 2023 ondergingen ze een grondige restauratie dankzij het Nijlense Reuzengezelschap.

HOOGDAGEN IN DE JAREN '80

In de jaren '80 groeide de Nila-folkloremarkt uit tot een jaarlijks hoogtepunt. Op zaterdagavond genoten duizenden bezoekers van modeshows, vuurwerk en dansende fonteinen. Zondag stond bol van de activiteiten: optredens van toneelkringen en dansgroepen, een 40-koppig accordeonorkest, vendeliërs, straatzangers en volksdansgroepen, rock-'n-roll orkest, ballet en showdrumband, steltlopers, vlegeldorsers, doedelzakspelers, vuurspuwers en nog veel meer.

Bekende artiesten als Erik & Sanne, Isabelle A, Ingeborg, Margriet Hermans, Toast, Jo Vally en Petra traden op voor duizenden toeschouwers. De sfeer was uniek: overal werd gesmuld van boekweitkoeken, rijstpap, pensen, haring, poffertjes, smoutebollen, spek met eieren, brood, kaas, wijn, trappist met als blikvanger een imposante os aan het spit.

De Nila-folkloremarkt werd mogelijk gemaakt door de inzet van meer dan 80 Nijlense handelaars, talrijke verenigingen, het Rode Kruis, politie, brandweer en het gemeentebestuur. Het was een feest van samen-horigheid, plezier en gastvrijheid.

De Nijlense Straatzangers aan het werk.

*Onze Nijlense
keersters
"Tinneke Van
Heule".*

*Een volksdansgroep
in traditionele kleder-
dracht zet haar beste
beentje voor.*

*Vendeliërs geven een demonstratie van het vendelen,
een folkloristische sport waarbij vendeliërs met vlaggen of
vaandels zwaaien en deze soms zelfs in de lucht gooien.*

*Een folkloristische hoogvlieger op Nila '86 is de demonstra-
tie van de nationale kampioenen vlegeldorsers zes-slag uit
Bornem. Tijdens het dorsen staat men met een aantal men-
sen in een groep rond het graan, dat op een harde onder-
grond, de dorsvloer, is uitgespreid. Men slaat met de vlegel
op het graan. Dit moet in het juiste ritme gebeuren om te
voorkomen dat de dorsvlegels elkaar raken. Tijdens dit pro-
ces worden de korrels uit de aren verwijderd en blijven de
graankorrels met het kaf, na het verwijderen van het stro,
over.*

*René Van Goubergen is presentator van dienst.
Ook de kleinste artiesten krijgen een plekje op het podium.*

*Erik en Sanne brengen hun nummer
"Veel te mooi" op de Nila-feesten van 1990.*

*Zangeres Petra,
een icoon uit
de jaren '90.*

Zanger Yves Segers van "Toast".

HET EINDE VAN EEN TIJDPERK

Begin jaren negentig kwam er helaas een einde aan het Nila-verhaal. Door de toenemende verkeersdruk in het dorpscentrum werd het steeds moeilijker om het feest te organiseren. Ook de traditionele wielervedstrijden van wielersclub "Het Vliegend Rad" verdwenen van de kalender.

De Nila-folkloremarkt bracht mensen van alle leeftijden samen en was jarenlang hét feest van Nijlen en de Kempen.

*Het Nijlense kindersterretje Silvy Melody op het podium
met enkele bestuursleden.*

AUTEUR INFO

Wie is Nijlenaar René Van Goubergen?

René speelde een belangrijke rol in de organisatie van de jaarlijkse Nilafeesten, die elk jaar eind augustus ongeveer 7.500 bezoekers naar Nijlen trokken. Daarnaast was hij vele jaren secretaris van de Nijlense middenstandsorganisatie.

Beroepsmatig was René leerkracht op de basisschool van Kessel en later ook in Nijlen. Hij volgde drie jaar lang les aan het Hoger Instituut voor Opvoedkundige Wetenschappen in Mechelen.

Daarnaast volgde hij drie jaar les aan de poppenspelopleiding van het Mechels Stadspoppentheater.

Ook behaalde hij het diploma natuurgids aan het Provinciaal Centrum voor Milieueducatie. Sinds de start van de compostwerking binnen de gemeente in 2001 is hij actief als compostmeester, ook wel kringloopkracht genoemd.

René was redactioneel medewerker voor Echo Journaal, het Cinemablad en Het Laatste Nieuws.

Als politicus was hij 24 jaar gemeenteraadslid en 18 jaar lid van de politieraad. Op 7 mei 2019 werd hij ereraadslid in Nijlen.

WERKTEN MEE AAN DIT NUMMER

REDACTIE

Annelies Tack

Rudy Van Nunen

VORMGEVING EN ILLUSTRATIES

Marc Verreydt

FOTO'S

Nilacomité (Collectie T2N)

CONTACT

Erfgoedkring Tussen Twee Nethes

Bevel-Kessel-Nijlen

www.tussentweenethes.be

tussentweenethes@gmail.com

P.A. Rudy Van Nunen